

Pārresoru koordinācijas centrs

SADARBĪBAS PLATFORMAS “DEMOGRĀFISKO LIETU CENTRS” SĒDE

2019. gada 25. jūlijā plkst. 15.00-16.30

Ministru Kabineta Bibliotēkā

PROTOKOLS

Sēdes dienas kārtība

- 1) Sabalansēts valsts finansiālais atbalsts ģimenēm – ģimenes valsts pabalsta paaugstināšana un pilnveide nodokļu atvieglojumu (IIN) pārskatīšanas kontekstā
- 2) Citi jautājumi

Piedalās:

Ekspertu sadarbības platformas “Demogrāfisko lietu centrs” dalībnieki un to pilnvarotie pārstāvji:

N. Jirgensone – PKC konsultante

P. Leiškalns – Sociālo lietu eksperts

K. Lipšāns – LM parlamentārais sekretārs

I. Mežs – LU EVF Ekonomikas un vadības zinātniskā institūta pētnieks, demogrāfijas jomas eksperts

J. Muižniece – LM Valsts sekretāra vietniece

K. Ploka – Finanšu ministra padomniece

Citi sēdes dalībnieki:

R. Petraviča – Labklājības ministre

Nepiedalās:

R. Bremšmits – VARAM Reģionālās politikas departamenta direktors

Protokolē:

Dace Valte-Rancāne (PKC)

Sēdi sāk plkst. 15.17

1. SABALANSĒTS VALSTS FINANSIĀLAIS ATBALSTS ĢIMENĒM – ĢIMENES VALSTS PABALSTA PAAUGSTINĀŠANA UN PILNVEIDE NODOKĻU ATVIEGLOJUMU (IIN) PĀRSKATĪŠANAS KONTEKSTĀ

(I. Parādnieks)

I. Parādnieks informē par DLC skatījumu uz ģimenes politikas nostiprinājumu Valdības rīcības plānā, kas nosaka turpmāko DLC darbu.

Izsakās: I. Parādnieks, R. Petraviča, J. Muižniece, N. Jirgensone, P. Leiškalns, I. Mežs, K. Ploka

Galvenās tēzes:

- 1) Ģimeņu ar bērniem materiālās labklājības veicināšanai nepieciešama gan Ģimenes valsts pabalsta (ĢVP), gan IIN atvieglojumu (AAP) elementu līdzsvarošana un pilnveide, lai vienlaikus veicinātu arī nodarbinātību, tāpēc ārkārtīgi svarīgi akcentēt AAP komponenti. Modelējot iespējamās ĢVP variācijas, I. Parādnieks ierosina kopējo atbalstu (ĢVP+AAP) ģimenei saistīt ar MIL šādi:
  - a. ģimenei ar vienu bērnu = MIL 50% apmērā, t.i., 70 EUR mēnesī (šobrīd 57 EUR);
  - b. ģimenei ar diviem bērniem = MIL 75%, t.i., 208 EUR (šobrīd 136 EUR);
  - c. ģimenei ar trim bērniem = MIL 100%, t.i., 417 EUR (šobrīd 272 EUR);
  - d. ģimenei ar četriem bērniem = MIL 100%, t.i., 556 EUR (šobrīd 418 EUR).
- 2) Nepieciešams mainīt ĢVP pieeju, lai atbalstītu ģimenes, kas šobrīd faktiski audzina bērnus, atsakoties no bērna kārtas skaitļa lietošanas ĢVP aprēķinā. Piedāvātās ĢVP reformas fiskālā ietekme būtu 82,5 miljoni EUR gadā un tās ietvaros, neskaitot AAP, jāpaaugstina atbalsts arī par pirmo un otro bērnu, attiecīgi:
  - a. par vienu bērnu ģimenē = ĢVP 25 EUR;
  - b. par diviem bērniem ģimenē = ĢVP par katru 50 EUR, t.i., kopā 100 EUR;
  - c. par trīs bērniem ģimenē = ĢVP par katru 75 EUR, t.i., kopā 225 EUR;
  - d. par četriem un nākamajiem bērniem ģimenē = ĢVP par katru 100 EUR, t.i. 400+ EUR;
- 3) Tāpat, ņemot vērā ģimeņu dažādību, jāatceras par rekombinētajām ģimenēm, kurās pāris kopā rūpējas gan par saviem atsevišķajiem, gan kopējiem bērniem; tāpat ĢVP jāmaksā arī par četrgadīgo programmu arodskolu audzēkņiem, kas turpina mācības pēc 20 gadu vecuma (1674 audzēkņi, aplēstās izmaksas 0,4 miljoni EUR gadā);
- 4) Kompensējot iespējamus monetāros zaudējumus kuplajās ģimenēs pēc jaunās pieejas ieviešanas, jārod iespēja piedāvāt bērniem studēt budžeta grupā, ieviešot papildus apmaksātas studiju vietas;
- 5) R. Petraviča informē par LM iecerēm saistībā ar ĢVP modeļa pārskatīšanu, kas ietver ieceri atteikties no AAP komponentes līdzīgi kā Lietuvas modelī, jo 28% iedzīvotāju nevar pilnvērtīgi izmantot tiem piekritošos AAP atvieglojumus, kas īpaši aktuāli ir lauku reģionos, kā arī mazo algu saņēmējiem. I. Parādnieks uzsver, ka nepieciešams sabalansēts modelis, jo atteikšanās no AAP par bērniem nebūtu nodarbinātību veicinoši attiecībā uz atlikušajiem 72% sabiedrības, kas izrietoši ir legālās nodarbinātības veicināšanas un iedzīvotāju sociālo garantiju jautājums.

DLC nolēmji:

- 1) K. Plokai divu nedēļu laikā (līdz 08.09.2019.) uzzināt FM par pieredzi infografikas veidošanā par 1EUR sadalījumu dažādām sfērām, un iespēju infografikas veidā sniegt informāciju par valsts devumu ģimenēm stereotipu mazināšanai;
- 2) LM sniegt saturisko un informatīvo atbalstu infografikas izveidei;
- 3) LM pēc jaunā ĢVP koncepta izstrādes rast iespēju ar to iepazīstināt DLC.

2. CITI JAUTĀJUMI

(*Imants Parādnieks*)

I. Parādnieks informē par saņemto Ungārijas Cilvēkresursu ministrijas uzaicinājumu 5.-6. septembrī apmeklēt Budapeštas III Demogrāfijas forumu.

R. Petraviča informē, ka saņemts līdzīgs uzaicinājums un ka ministre plāno to apmeklēt.

Citas aktualitātes:

N. Jirgensone aktualizē jautājumu par nodokļu režīmu bērniem, kas strādā vasaras laikā mikrouzņēmumā – atbilstoši VID instrukcijām, vecāki nesaņem AAP par šo periodu.

DLC nolemj:

2.1. N. Jirgsonai nosūtīt DLC dalībniekiem VID skaidrojumu situācijas izpētei un korekcijai;

2.2. FM iepazīties ar šo skaidrojumu un sniegt komentāru.

Sēdi slēdz plkst. 17.05

Ministru prezidenta padomnieks demogrāfijas jautājumos

Sadarbības platformas "Demogrāfisko lietu centrs" vadītājs **I. Parādnieks**

Sagatavoja:

D. Valte-Rancāne, 67082975

PKC Atfistības uzraudzības un novērtēšanas nodaļas konsultante

dace.valte@pkc.mk.gov.lv

